

Slechte mondgeur bij grotere body mass index

Oral medicine

Slechte mondgeur, een slechte adem of halitose komt redelijk frequent voor. Onderzoekers aan de Universiteit van Tel Aviv ontwikkelden een lijst met 38 vragen om factoren te identificeren die geassocieerd zouden kunnen worden met een groter risico op slechte mondgeur. In totaal 88 mensen vulden de nieuw ontwikkelde vragenlijst in; daarnaast werd de mondgeur objectief bepaald met een Halimeter. Ook bepaalden de onderzoekers de hoeveelheid β -galactosidase in speeksel. Geconcludeerd werd dat in totaal 9 vragen significant geassocieerd konden worden met een slechte adem, waaronder de alcoholconsumptie en de body mass index (BMI). De resultaten van de vragenlijst in combinatie met de uitslagen van de Halimetermetingen en de β -galactosidase in speeksel bewezen een lineaire verband ($r = 0.843$). De auteurs suggereren dat het drinken van alcohol en een grotere BMI voorspellende factoren zijn voor halitose.

Bron

• Rosenberg M, Knaan T, Cohen D. Association among bad breath, body mass index, and alcohol intake. *J Dent Res*. 2007; 86: 997-1000.

Abstract

Bad breath is a common condition, difficult to assess in the general population. In the present study, we tested the hypothesis that a self-administered questionnaire can help identify factors associated with greater risk of oral malodor. Persons ($n = 88$) undergoing routine medical check-ups completed a questionnaire including 38 questions on general and oral health, dietary habits, and their own oral malodor levels. Oral malodor assessments included odor judge scores, volatile sulfide levels (via a Halimeter, Interscan Corp.), and salivary beta-galactosidase. Among the questionnaire results, 9 responses were significantly associated with odor judge scores ($p < 0.05$, unpaired t test), including questions on alcohol intake and body mass index (BMI). Predictions of odor judge scores based on these 9 questions (linear multiple regression analysis) yielded $R = 0.601$; when introduced together with Halimeter and beta-galactosidase scores, the correlation rose to $R = 0.843$. The results suggest that alcohol intake and BMI may be factors that help predict oral malodor.

Effect NTI-opbeetplaat bij TMD-klachten onbekend

Gnathologie

Patiënten met klachten die wijzen op temporo-mandibulaire disfunctie kunnen worden behandeld met een opbeetplaat. Naast de klassieke opbeetplaat zou de 'nociceptive trigeminal inhibitory' (NTI)-opbeetplaat specifiek zijn gericht op het mechanisme van verminderen van activiteit in de kaakspieren die verantwoordelijk zijn voor de mondsluiting. Bij 10 proefpersonen werd gedurende ongeveer 8 weken het effect nader onderzocht met onder andere een elektromyogram. Uit het onderzoek bleek dat het aantal momenten met grote spieractiviteit, de duur van de activiteit en de sterkte van het elektromyogram significant waren afgenomen tijdens het dragen van de NTI-opbeetplaat. Echter, de klinische gegevens zoals pijn, palpatiegevoeligheid en maximale mondopening veranderden niet. Al met al biedt dit onderzoek onvoldoende grond voor een advies over de toepassing van de NTI-opbeetplaat.

Bron

• Baad-Hansen L, Jadidi F, Castrillon E, Thomsen PB, Svensson P. Effect of a nociceptive trigeminal inhibitory splint on electromyographic activity in jaw closing muscles during sleep. *J Oral Rehabil* 2007; 34: 105-111.

Het artikel wordt besproken in de rubriek Excerpta Odontologica in het decembernummer van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* door excerptenredacteur dr. M.H. Steenks.

Effect van de NTI-opbeetplaat

De effectiviteit van de opbeetplaat bij het behandelen van patiënten klachten over temporo-mandibulaire disfunctie berust op een aantal bekende en een aantal nog onbekende effecten. Het werkingsmechanisme van de 'nociceptive trigeminal inhibitory' (NTI)-opbeetplaat is specifiek gericht op het mechanisme van verminderen van activiteit in de kaakspieren die verantwoordelijk zijn voor de mondsluiting. In dit onderzoek werden de klassieke opbeetplaat en de NTI-opbeetplaat vergeleken. Tien patiënten met bruxisme, spiervermoeidheid 's ochtends en gebitsslijtage gebruikten, na een periode van gewenning aan de meetregistratie, achtereenvolgens beide apparaten gedurende 2 weken. Met de uitgangssituatie en een tussenperiode zonder apparatuur duurde het experiment 7 tot 8 weken. De patiënten werden in hun eigen huis onderzocht: zij sliepen met draagbare elektromyografische apparatuur die verbonden was met een computer. Afdelingen van beide musculli masseteres werden opgeslagen en elke ochtend doorgestuurd naar het laboratorium van de onderzoekers voor analyse. De klinische gegevens werden verzameld bij het begin van het onderzoek en 1 week na het dragen van de opbeetplaat. Bij het begin van het onderzoek ervoeren 5 patiënten pijn. Volgens de diagnostische onderzoekscriteria betrof het 4 patiënten met myofasciale pijn en 1 met een eenzijdige anterieure discusverplaatsing met reductie. Het aantal momenten met grote spieractiviteit, de duur van de activiteit en de sterkte van het elektromyogram waren significant afgenomen tijdens het dragen van de NTI-opbeetplaat. In tegenstelling hiermee waren er tijdens het dragen van de klassieke opbeetplaat geen veranderingen ten opzichte van de uitgangswaarden. De klinische gegevens (pijn, aantal palpatiepijnlijke spieren en maximale mondopening) veranderden niet, ongeacht de NTI- of de klassieke opbeetplaat. Kennelijk gaat de opvallende reductie in spieractiviteit niet gepaard met een verandering van het klinisch pijnprofiel.

Gezien het geringe aantal deelnemers, de korte draagtijd van de opbeetplaat en de geringe pijnintensiteit, plaatsen de onderzoekers kanttekeningen bij de resultaten. Zij leggen uit dat het vicieuze pijnmodel 'pijn, kramp, meer pijn' al geruime tijd is verlaten ten gunste van het pijnadaptatiemodel. Dit model geeft aan dat spieren juist minder contractie vertonen in aanwezigheid van pijn. Als spieractiviteit staat voor bruxisme, dan lijkt bruxisme meer te worden beïnvloed door de NTI- dan door de klassieke opbeetplaat. De gebruikte maat van het elektromyogram maakte geen onderscheid tussen klemmen en

De volgende uitgave van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* verschijnt 7 december met o.a.

- Tandheelkundestudenten onvoldoende getraind in biologische wetenschappen en geneeskunde.
- De meerwaarde van instellingen voor jeugdtandverzorging.
- Proefschriften 25 jaar na dato 17, Tandheelkundige composieten.
- Implantologie en cherubisme.
- Predispositie voor mondkanker bij Fanconi-anemie.

Agenda uitgelicht

TMD, wat moet ik ermee? Management van Temporo Mandibulaire Dysfunctie in de algemene praktijk, klinische cursus. [Informatie...](#)

Kennistoets

Maak een Kennistoets, abonnees kunnen hieronder inloggen.

- [Inloggen](#)

NTVT links

- [Home](#)
- [Agenda](#)
- [Links](#)

Overige links

- [Banen](#)
- [Boeken](#)
- [Uitgeverij](#)

Reageren?

Uw reacties zijn van harte welkom. Stuur deze naar de [redactie van de nieuwsbrief](#).

(advertenties)

knarsen. Het onderzoek biedt onvoldoende grond voor een advies omtrent de toepassing van de NTI-opbeetplaat.

Voor u geselecteerd artikel in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* over temporomandibulaire disfunctie:

- Lobbezoo F, Naeije M. Wetenschappelijk gefundeerde behandeling van temporomandibulaire dysfunctie. Bezint eer ge begint! *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* 2006; 113: 14-17.

Onvoldoende geneeskunde in curriculum tandheelkunde

Algemeen medisch

In de nabije toekomst zal de tandarts steeds vaker zorg moeten verlenen aan grotere aantallen patiënten met systemische ziekten. De prevalenties van ziekten als diabetes, hypertensie, cerebrovasculaire accident (CVA), obstructieve longziekten (COPD) en obesitas zullen ook de komende jaren stijgen. Tandartsen dienen in staat te zijn adequate zorg te verlenen aan medisch gecompromitteerde patiënten, medische problemen te herkennen en met andere medische zorgverleners goed te kunnen communiceren. Ondanks duidelijke aanbevelingen in het *Raamplan 2000 tandartsopleiding* lijkt slechts marginaal aandacht te worden besteed aan het belang en de achtergronden van de medisch-tandheelkundige interacties.

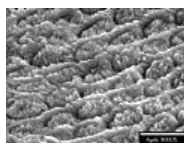
In een redactionele bewerking in de eerstvolgende uitgave van *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* wordt de noodzaak onderstreept van een gedegen kennis van de geneeskunde en de biologische wetenschappen. Geconcludeerd wordt dat meer medisch-biologische scholing positief zal bijdragen aan de inbedding van de mondzorg in de totale gezondheidszorg, waardoor de kwaliteit van de zorg aan medisch complexe patiënten wordt bevorderd.

Voor u geselecteerd artikel in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* over het belang van een goede medische anamnese:

- Diermen DE van, Brand HS, Vissink A. Het belang van een goede medische anamnese. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2006; 113: 172-175.

Meer info over medisch tandheelkundige interacties: www.vmti.nl

Onderzoek naar effectiviteit primer-adhesieven noodzakelijk

Materiaalkunde

In een artikel wordt verslag gedaan van een onderzoek naar de hechtingssterkten van 5 zelfetsende primer-adhesieven, een ééncomponentadhesief en een adhesief met zelfetsende primer. Tussen de verschillende hechtingssterkten zijn grote verschillen gevonden. De auteurs merken op dat de nieuwe primer-adhesieven in toenemende mate toepassing vinden zonder dat de effectiviteit klinisch is bevestigd. Aanvullend klinisch onderzoek op dit gebied is daarom dringend noodzakelijk.

Bron

- Perdigão J, Gomes G, Gondo R, Fundingsland JW. In vitro bonding performance of all-in-one adhesives. Part 1 -- microtensile bond strengths. *J Adhes Dent* 2006; 8: 367-373.

[Link PubMed](#)

Het artikel wordt besproken in de rubriek Excerpta Odontologica in het decembernummer van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* door excerptenredacteur drs. Ch. Penning.

[download Excerptdec07Mat.pdf »](#)

Gewone- en orthodontische tandenborstel even effectief

Orthodontie

Het verwijderen van tandplaque bij het dragen orthodontische apparatuur vraagt veel aandacht. In een onderzoek beschreven in het *European Journal of Orthodontics* wordt het effect van verschillende poetsmethoden met elkaar vergeleken. Het onderzoek werd uitgevoerd bij een groep van 30 slecht poetsende orthodontie-patiënten. Er werd geen verschil gevonden in effectiviteit tussen het poetsen met een gewone tandenborstel en een speciale tandenborstel voor mensen met orthodontische apparatuur. Het aanvullend gebruik van een kleine orthodontische tandenborstel had daarentegen wel een significante meerwaarde.

Bron

- Arici S, Alkan A, Arici N. Comparison of different toothbrushing protocols in poor-toothbrushing orthodontic patients. *Eur J of Orthod.* 2007; 29: 488-492.

Abstract

The aim of this study was to determine, using a computerized image analysing system, whether the use of a curved-bristle toothbrush (CBT) alone is more effective than two other toothbrushing protocols on dental plaque elimination in poor-toothbrushing orthodontic patients. The labial surfaces of the maxillary canine-to-canine anterior teeth of 30 patients (12 males and 18 females) were individually photographed following dental plaque staining before and 4 weeks after each toothbrushing protocol, with a 1-month washout interval. The toothbrushes used were (1) a CBT, (2) an orthodontic toothbrush (OT), and (3) an OT in combination with interproximal toothbrush (IT) (OT + IT). Total

labial surfaces of the anterior teeth and stained plaque areas were measured and gingival indices (GIs) were also recorded. Repeated measures analysis of variance and Tukey's Honestly Significant Difference multiple range tests showed that the OT + IT produced a statistically significant decrease in the mean plaque percentage both for the total labial (7.2%) and interproximal (17.7%) tooth surfaces, when compared with the other toothbrushing protocols ($P < 0.05$). No statistically significant differences were found between the CBT and OT for the amount of bacterial plaque and GI scores ($P > 0.05$). Neither the CBT nor the OT alone was able to remove plaque under the archwires in poor-toothbrushing patients. Therefore, the use of ITs should be mandatory for effective plaque removal in these patients.

Nieuwe hoogleraar 'Mondgezondheid en kwaliteit van leven'

Redactioneel

Op vrijdag 30 november a.s. houdt prof.dr. G.H.W. Verrips zijn oratie als hoogleraar 'Mondgezondheid en kwaliteit van leven'. Met het uitspreken van de rede 'Think bigger', aanvaardt hij zijn ambt. De plechtigheid vindt plaats in de aula van de Universiteit van Amsterdam (UvA), Singel 411, hoek Spui te Amsterdam en begint om 14.30 uur. Erik Verrips is op 1 november 2006 benoemd tot hoogleraar. De leerstoel is ingesteld vanwege de Stichting Lorentz-van Itersonfonds (TNO) en ingebed in de afdeling Sociale Tandheelkunde bij het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA). In de oratie betoogt de hoogleraar dat de kwaliteit van leven niet direct observeerbaar is, maar zich uit in gedachten als 'het leven is mooi' of 'ik kan het niet meer aan', in gedrag als lachen of huilen en in emoties als vrolijkheid of verdriet. Mondzorg interventies zijn van invloed op de kwaliteit van leven. Het oordeel van tandartsen over de levenskwaliteit van hun patiënten komt waarschijnlijk met het timmermansoog tot stand. Een wetenschappelijk verantwoorde meting van de kwaliteit van leven kan tandartsen mogelijk helpen hun klinisch oordeel te verfijnen. Daarbij is de patiënt zelf bij voorkeur de bron van informatie. De meeste Nederlanders bezoeken de tandarts minstens eenmaal per jaar. Volgens Verrips kunnen de tandartsen hun patiënten helpen hun levenskwaliteit te verbeteren door gezond gedrag te stimuleren, ook inzake roken en gezonde voeding, ter voorkoming van overgewicht en hart-, vaat- en longziekten. Erik Verrips studeerde psychologie in Utrecht en Amsterdam. Hij promoveerde in 1993 onder leiding van prof.dr. J. Hoogstraten aan de UvA op het proefschrift 'Child dental health and ethnicity in the Netherlands'. Eerder was hij werkzaam bij het Kohnstamm Instituut van de UvA, de afdeling Sociale Tandheelkunde en de afdeling Tandheelkundig Klinische Vakken van het ACTA en bij TNO Preventie en Gezondheid. Hij is thans werkzaam bij TNO Kwaliteit van Leven, businessunit Jeugd, Preventie en Bewegen. Daarnaast is hij coördinator bij het Leiden Center for Child Health and Pediatrics.

Agenda Uitgelicht

NTvT agenda

TMD, wat moet ik ermee?

Diagnostiek en behandeling van patiënten met temporomandibulaire disfunctie (TMD) vergt specifieke vaardigheden van een tandarts. In deze beknopte klinische cursus wordt u in één dag vertrouwd gemaakt met de meest relevante aspecten van temporomandibulaire disfunctie in de algemene praktijk.

U krijgt antwoord op de volgende vragen:

- Hoe is een TMD-patiënt te herkennen?
- Het uitgebreide functieonderzoek (UPT-code G 01), geheel of gedeeltelijk?
- Verwijzen of zelf behandelen?
- Welke zijn de therapeutische opties; wanneer worden ze toegepast?
- Welke is de rol van de fysiotherapeut, de tandtechnicus?
- Counselling, hoe doe je dat?

De cursus vindt plaats op vrijdag 11 januari 2008. Docenten: A.J. de Rijk, A.H.B.M. Vermeulen, G.J. van Rees. Kosten: € 645,-

Voor informatie en inschrijving: www.paotumcn.nl/

De gezondheidssite voor Vlaanderen

NTvT digitaal

Gezondheid.be is een fraaie en informatieve Nederlandstalige website over onze gezondheid. Deze site bevat heel veel goede informatie die voor publiek en professionals van pas kan komen. Er staan tips in over gezond leven, een uitgebreide rubriek over ziekten en aandoeningen en rubrieken over behandelingen, operaties en leeftijdgebonden gezondheidsproblemen. Ook kan men zich abonneren op een elektronische nieuwsbrief en participeren in verschillende fora. Er is een uitgebreid archief met dossiers die via een zoekmachine is te raadplegen. Als voorbeeld hier een directe link over halitose: www.gezondheid.be/

Heeft u nieuws of praktijktips?

Redactioneel

Heeft u interessant wetenschapsnieuws of praktijktips voor uw collega's, stuur deze dan per e-mail naar de [redacteur van de nieuwsbrief](mailto:redacteur@nederlandsche-tandartsen.nl). Graag maken we samen met u de nieuwe digitale nieuwsbrief van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* nog actueler. Uw opbouwende en stimulerende commentaren en adviezen zijn van harte welkom!

Stelling

U kunt hier reageren op de volgende stelling.

Medische aspecten en interacties verdienen veel meer aandacht binnen zowel het curriculum tandheelkunde als binnen de praktijkvoering van de tandartsen-algemeen practici.

EENS | ONEENS | WEET NIET

Plaats hier eventueel uw opmerking...

[verstuur stelling »](#)

Wilt u zich afmelden voor deze nieuwsbrief, klik dan [hier](#).
Onze voorwaarden vindt u in de [disclaimer](#).